

**M. Antonii Marsilii Colvmnae, Bononiensis, I. C.
Archiepiscopi Salernitani, De Ecclesiasticorum Reddituum
Origine, & Iure Tractatvs**

Colonna, Marcantonio

Venetijis, 1575

Cap. XVI. Quibus temporibus plures religiosorum Regulæ &
Congregationcs à sede Apostolica deinde approbatæ, exordium
sumpserint.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61495](#)

statuerit, ab ipsis omnino probatum censeri debet. Hæc omnia eò magis comprobantur, quòd alicui præclaro uiro unius tantùm beneficij redditus ad eius uitam honestè sustentandam aliquando non sufficiunt. Nec cogendus est, ut uno loco resideat, si alibi commorans, uniuersali Ecclesiæ utilior esse potest; † Quare nemo non uidet, ne cessarium fuisse commendarum usum, consuetudines, Ecclesiæ situs, & personæ qualitate perpensa, arg. glo. cap. i. 21. q. i. c. erit autem, 4. dist. c. Abbate, de uerb. signi. glo. c. extirpandæ, de præben. Ut quod ijs, qui de Christiana re-publica benemeriti sunt, aliunde tribui non poterat, illud per eas præstaretur.

A R G V M E N T V M.

Quibus temporibus plures religiosorum Regulæ, & Congregationes à sede Apostolica deinde approbatæ, exordium sumpserint.

R E R V M S V M M A E.

- 1 *Varia hospitalium nomina.*
- 2 *Religiosorum conuentus multi, habent redditus Ecclesiasticos, non tamen dicuntur habere beneficia.*
- 3 *Regula Monachorum omnes ad quatuor rediguntur.*
- 4 *Prima Regula est Sancti Basilij.*
- 5 *A regula Sancti Basilij fluxerunt plures familiae.*
- 6 *Cluniacensis.*
- 7 *Camaldulensis.*
- 8 *Vallis umbrosæ.*
- 9 *Grandimontensis.*
- 10 *Congregatio Humiliatorum ab exilibus Mediolanensibus cœpta.*
- 11 *Humiliati alias condemnati, à Lucio Papa, suppressi in totum*

- 12 tum à Pio V. num. 12.
 13 Secunda regula est Sancti Augustini.
 14 Ab ea fluxerunt congregatio Sancti Saluatoris, ip. 15
 15 Ordo militie Sancti Iacobi de Spata,
 16 Ordo Canonicorum regularium,
 17 Ordo Predicatorum,
 18 Ordo Carmelitarum,
 19 Ordo monachorum Sancti Hieronymi.
 20 Tertia regula est Sancti Benedicti. ab ea
 21 Congregatio Sancte Iustinae,
 22 Cisterciensae,
 23 Cœlestini.
 24 Quarta regula est Sancti Francisci.
 25 Sub ea sunt conuentus Minorum,
 26 Cappucinorum,
 27 Ordo Monialium Sancte Clare.
 28 Iesuati à quo instituti.
 29 Societas Clericorum regularium nominis Iesu.
 30 Theatini.

CAPVT DECIMVMSEX TVM.

VONIAM religiosæ domus permultæ sunt, vi-
 rorumq; & mulierum cœtus, qui Ecclesiasti-
 cis quidem redditibus fruuntur, nec tamen be-
 neficia obtinere dicuntur, c. si quis omne, i. q.

- I 7. Clem. 2. de præbend. & Clem. 2. de relig. domi. † Non
 ab re fore existimauimus, de his aliqua hic subjcere,
 quorum à beneficiis haud absimilis ratio est, cuius gene-
 ris sunt, quæ varijs nominibus Iustinianus appellat Bre-
 photrophia, Nosocomia, Xenodochia, Orphanotrophia,
 Gerontosomea, Orthodoxochia, Proctotrophia, l. Orpha-
 notrophos, & toto tit. C. de sacrosanct. Eccle. † Hoc eo-

F 2 dem

dem genere censentur conuentus iij Religiosarum personarum, qui instituti sunt sub uariis Sanctorum regulis. Quorum, quia frequentissimus usus est, non erit (arbitror) alienum de iis hoc in loco fusiū aliquanto dicere.

3. † Ad quatuor potissimum regulas regulæ istæ omnes rediguntur. † Prima est Sancti Basilij, qui Græcorum Monachorum congregationem instituit, quam deinceps in Occidentem D. Benedictus ad tria, paupertatis, castitatis, ac obedientiæ uota reduxit; Idq; sub Totila Baduilla, Gothorum Rege Septimo, circiter annum Christi 542. quorum & supra mentio habita est. † Ab ea fluxere quāmplures deinde familiæ, † ut Cluniacensis in Gallis ab Othono Muscio inchoata paulò ante Ioannis XI. creationem annum Christi circiter 913. † Camaldulensis, à S. Romualdo in Italia instituta pōst annum salutis circiter 1012. sub Benedicto VII. † Vallis Vmbrosæ à Sancto Ioanne Gualiberto, in Italia, sub Ioanne XI X. anno Christi 1030. † Grandimontensis in Gallia, à Beato Stephano constituta, sub annum 1076. † Congregatio Humiliatorum, cui ab exilibus Mediolanensis initium datum fertur, sub Calixto III. eo, inquam, Calixto, qui in schismate contra Alexandrum III. fuit electus circiter annum Christi 1170. quæ sub Innocentio III. anno Christi 1200. confirmationem accepit; † eos condemnatos à Lucio Papa, quòd iurantes damnarent, ac deinde à Clemente restitutos Bernardus Glosator tradit, in cap. olim, primo, de resti. spol. uer. Humiliatis: † tandem verò sub fœ. re. Pio V. sic temporum exigente conditione, prorsus extincta, & religio est, & aboleta, quod in eius suppressionis diplomate latius est uidere. † Secunda ex quatuor regulis est Eremitarum S. Augustini, ab eodem multis sanctissimis præceptis instituta, posteà sub Innocentio IIII. circiter annum Christi 1255. confirmata;

à qua

- 14 † à qua Congregatio Sancti Saluatoris Bononiæ , anno
15 1409. Sub Gregorio XII. fluxit. † Et ordo Militiæ San-
cti Iacobi de Spata, in Hispania, authore Petro Ferdinan-
do, sub Calixto III. anno 1470. emanauit. † Ad hanc ordo
Canonicorum Regularium refertur, Lucæ apud Sanctum
Fridianum, & Romæ ab Alexandro II. anno Christi
1062. restitutus, ac Mantuæ in Ecclesia Sancti Marci,
anno Christi 1231. posteà institutus. † Ordo quoq; Præ-
dicatorum à Sancto Dominico, anno Christi 1205. in-
choatus sub Ioanne IX. ab Honorio deinde III. anno
Christi 1216. confirmatus fuit. † Ordo Carmelitarum,
ab Alberto Hierosolymitano Patriarcha restitutus, ac
sub Ioanne IX. opera Fr. Bertoldi, anno Christi 1205.
19 reformatus: † Ordo Monachorum Sancti Hieronymi,
qui & ipsi sub regula Sancti Augustini degunt in Hispa-
nia, sub Vrbano V. anno Christi 1365. institutus.
20 † Tertia regula est Sancti Benedicti, sub qua multi Mo-
nachi militant, ac præcipue ij, quos nigros uulgas dicit;
21 † qui ab antiqua uiuendi regula aliquando relaxati, refor-
mati fuerunt in speciali Congregatione, uulgo Sanctæ Iu-
stinæ appellata, quæ Congregatio à Ludouico Barbo Ve-
neto, sub Gregorio XII. Veneto, anno Christi 1409.
instituta ab Eugenio IIII. anno Christi 1430. confir-
mata fuit: † Florent sub eadem Cistercienses multis pri-
uilegijs à sede Apostolica ornati; quos & D. Bernardus
23 mirum in modum dilatauit. † Cœlestini præterea nuncu-
pati à Petro Cœlestino Papa eius nominis Quinto, qui
24 ordinem eundem fuerat professus. † Postrema regula
est Sancti Francisci anno Christi 1210. sub Innocentio
Tertio cœpta, demum verò post ordinem Prædicatorum
ab Honorio III. circiter annum Christi 1216. confirma-
ta, † sub qua Conuentus Minimorum degunt, quorum
ordo à Sancto Francisco de Paula Calabro institutus, à

- 26 Sixto III. primùm anno 1473. confirmatus fuit. † Capit⁴¹
cinorum etiam, qui in extrema mendicitate maxima cū⁷¹
uniuersi Orbis admiratione sanctissimè degunt, quorum
& sacrum Concilium Tridentinum meminit Sess. 25. ca-⁸¹
- 27 pi. 3. de reform. † Sub hac regula militat Ordo Monia-¹²¹⁵
lium Sanctæ Claræ, D. Francisci concius, quæ ab eo edo-⁷¹
cta, eum Ordinem auspicata fuit, anno Christi circiter
1215. quod Volaterranus aduertit, lib. 21. suarum Histo-⁷¹
ac deinde ab Alexand. III. anno Christi 1255. in Sæctar-¹³
um Virginum numerum est relata, ut testis est inter a-
lios Genebrard. in sua Chronologia. Manarunt ex eis-¹³
dem regulis, & aliæ, Spíritu sancto inspirante, celeberri-
mæ, ac maximi in Religione fructus congregations;¹³
- 28 † ueluti Iesuitorum Senis à Ioanne Columbino inchoa-²¹
ta, atque ab Urbano V. circiter annum Christi 1365. con-²¹
- 29 firmata. † Clericorum Regularium Societatis Iesu ab
Ignatio Loyola Hyspano uiro sancto instituta, quam san-²¹
ctissimæ memoriae Paulus III. anno Christi 1540. confir-¹²
mauit, & de ea meminit statuendo Concil. Trident. Sess.¹²
- 30 25. cap. 16. de Regularibus † Clericorum etiam Regula-²¹
rium, Theatinos uocant, quos uitæ sanctimoniam, morum
puritas, & in orando deuotio plurimum commendat,²¹
quam Ioan. Petrus Carafa deinde Pontifex Summus
Paulus III. appellatus fundauit. E quibus insigne ueluti
sydus einicans Paulus de Aretio ob miram eius sancti-²¹
tatem, & doctrinam, uel inuitus in amplissimum Cardi-²¹
naliū Collegio à Sanctissimo Pio V. fuit adscitus. Flo-²¹
ravit, floretq; ac uiget tā sanctis germinibus Ecclesia Spi-²¹
ritus Sancti rore assidue irrigata, in qua quotidie ad Ur-²¹
bis cœlestis illius exemplar uiui lapides, ac gemmæ ritè
suis coaptantur locis; & quāmuis uaricolor sit exterior
apparatus, nihilominus qui sub eius gremio Sanctis Reli-²¹
gionis statutis Deo militant, eò tantūm tendunt, ut no-²¹
men

men Domini laudent in idipsum, Dauid Psal. 33. Ex his, quibus, & quomodo Ecclesiastica beneficia, Ecclesiastici redditus conferri soleant, ac in quos eorundem distributio partita sit, constare potest: sed quoniam non ea passim omnibus conferenda sunt, quæ Deo potissimum sunt pia deuotione dicata; iccirco variis Synodis, atque Conciliis celebratis multa requisita sunt in eis, qui admittendi essent ad eiusmodi redditus obtinendos, uel promoueri cuperent ad sacerdotium, cuius præcipue causa instituti sunt. De quibus omnibus prout res ipsa postulabit, mox dicemus.

ARGUMENTVM.

Dignitate Sacerdotes, uel ante hac semper cæteris hominibus præstitisse, maximoq; illos in pretio apud omnes per nationes habitos esse.

RE R V M S V M M A E.

- 1 Sacerdotis munus eximum est, atque præclarum.
- 2 Sacerdos secularis monacho cuius præcellere debet.
- 3 Plato quanti faciat sacerdotes.
- 4 Rex apud Aegyptios non potest sine sacerdotio imperare.
- 5 Sacerdotes apud Aegyptios secundum post Regem locum tenet.
- 6 Panchæi populi, Sacerdotes omnium diues constituebant.
- 7 Galli Sacerdotum, quos Driudas appellabant, arbitrio omnia committebant.
- 8 Apud Germanos idem honor habebatur Sacerdotibus, ac Regibus.
- 9 Aethiopum Reges semper Sacerdotes erant.
- 10 Melissus, Cretensium Rex, primus apud eos Diis sacrificauit.
- 11 Romani legum interpretandarum potestatem Pontificibus concesserunt.